

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Stane:

Za celo leto K 30—
za pol leta 15—
za četrt leta 7.50
za 1 mesec 2.50

Posamezna številka 1 K.

Uredništvo in upravnništvo je v
Ptuju, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), pritličje, levo.
Rokopisi se ne vrnejo.

Štev. 36

Ptuj, 5. septembra 1920

II. letnik

Sokolski zlet v Mariboru.

Kdo med nami, ki je bil priča slavnostnega praznika našega ujedinjenja 14. decembra 1918 in kasnejših prireditvev za našo novo domovino, se s ponosom ne spominja med drugimi zlasti tudi naših zavednih Sokolov in Sokolic? In če jih že ob teh prilikah nismo mogli prezreti, vtisnil se nam je njihov nastop krepko v spomin, ko smo jih lani 7. septembra ob zletu Mariborske župe občudovali, kako so korakali po Ptuju in na telovadišču pokazali uspehe svojega vztrajnega dela.

Kar smo videli lani ob župnem zletu v malem v Ptuju, videli smo letos 29. avgusta v velikem v Mariboru. Ta dan se je vršil v Mariboru prvi pokrajinski zlet slovenskega Sokola, dela Jugoslovanskega Sokolskega zaveza. V naši severni, dravski metropoli so zavihrale to pot zastave naše sokolske armade. Zbralo se je celokupno slovensko sokolstvo. Prišli pa so tudi bratje Sokoli in sestre Sokolice iz vse naše države. Posebni vlaki so jih pripeljali iz Beograda, Vojvodine, Bosne in Hercegovine, Hrvatske in Dalmacije. Maribor se je napolnil naših Sokolov in Sokolic, napolnil pa tudi neprešteti množic drugega občinstva, naklonjenega našemu Sokolstvu, ki je prišlo ta dan v Maribor iz istih nagibov kakor Sokoli.

S ponosom je zrl slovenski Maribor na nešteto množico svojih bratov in sester, s spoštovanjem je gledal pravični Nemec na mogočni pojav slovenskega življa, izraženega v Sokol-

stvu, z gnevom v srcu pa je opazoval nasprotnik nezlomljivo moč naših mišic in našega duha.

Nestrpno je pričakovalo zbrano ljudstvo slavnostega spreveda po mestu. Zakasnil se je nekoliko. A ko so se pojavili Sokoli na konjih (okoli 200), ko se je začela godba in so se prikazale sokolske čete, je kakor neka električna sila prešinila gledajočo občinstvo sila navdušenja in občudovanja. Iz tisočih grl so doneli pomikajočim se Sokolom radostni pozdravi nasproti; šopki in cvetlice so se na več krajih usipali na nje. Dobro pol ure je trajal sprevod, katerega se je udeležilo nad štiri tisoč Sokolov in tisoč Sokolic v kroju.

Razvrstili so se po obhodu po mestu na Glavnem trgu. Tu je pozdravil starosta mariborskega Sokola, dr. Vladimir Serbec, v navdušenem govoru zbrane brate in sestre, navzoče zastopnike oblasti, tako zastopnika kralja in regenta, polkovnika Bogičevića, zastopnike češkega Sokola, podpredsednika narodnega predstavnštva dr. Ribarjs, ministra Rafajlovića in dr. Kukovca. Vsi ti zastopniki so izrazili Sokolu navdušene in priznalne pozdrave. Vsi govori so bili sprejeti z živahnim pritrdjevanjem in z navdušenimi živio-klici prestolonasledniku in kralju.

Če je bilo občinstvo navdušeno že ob samem sprevodu Sokolov, kaj naj rečemo o njegovem navdušenju in občudovanju, s katerim je spremljalo popoldne javno telovadbo na vojaškem vežbališču na Teznu? Preobširno bi bilo navajati posamezne točke. Na vzporedju jih je bilo osem. Proizvajalo jih je

da bi posejal oves. Ko je došel na njivo, je tam že tudi sosed Keber oral s svojima konjema in rezal brazdo ravno proti Smolarju, kateremu pa se je tako zdelo, kakor bi bil njegov sosed mejaš že prekoračil mejo in je kar naglo zakričal: „Sosed, kaj pa delaš na moji njivi? Svoje delo bom že sam opravil!“ In zdaj se je pričel prepir zaradi mejaše.

Smolar je rekel, da mu je Keber celi kos njive ukrad, in na to pa je Keber vpil na vse grlo, da je ta kos Smolarjev oče že zdavno Kebrovim ukrad. — Sedaj je bil ogenj v strehi in pričela sta eden v drugega grude metati, da sta imela nosova oba krvava. — Oj, to je bilo grozno! Vpila sta eden na drugega kakor lačni volkovi in pene so se jima cedile iz ust, kakor nilskemu krokodilu solze iz oči.

Nazadnje je Keber rekel, da gre k afokati (advokatu) Krumauzerju in Smolar je menil, da pač lahko stori. Tako je bilo sovražstvo tu. Ko je Smolarjev prišel domov, takoj je vsekalo po mizi, da je vse treskalo in potem je Treziki pričal, da Frančeka ne sme več pogledati, sicer jo pobije.

Tudi Kebrov, dospevši domov, je prav grdo ravnal in Frančeku rekel, da ga ubije, če bo Treziko le še samo enkrat nagovoril.

Drugi dan je hotel Smolarjev zapreči, ker je hotel v mesto k afokatu (advokatu) Gimpelkauerju; tu pa je zapazil, da je njegov fuks krumpast. Zdjaj pa še ta nezgoda! Njegova ženica je pa takoj vedela nasvetovati in rekla: „Ti pojdi h Kebrovim, ta ti mora

1400 Sokolov, 1000 Sokolic in 144 ženskega naraščaja. Kdor ni videl podobnih prireditev, si ne more predstavljati posameznih vežb, kdor je videl že manjše take prireditve, si komaj ustvari pravo sliko, tako precizno in dovršeno so izvajali posamezne vaje. Kdor je to pot prvič videl sokolsko telovadbo, je moral kar ostrmeti, kaj vse se more človek naučiti, česa vsega je zmožno človeško telo. Nepozabljivi mu ostanejo vtisi za vse življenje. Pa tudi kdor je že gledal podobne prireditve, je moral priznati, da ta ni zaostajala za drugimi, da so se nekatere vežbe izvajale dovršeno. Občudovanje je sijalo gledalcem z obraza, zadivljenje se je bralo iz njihovih oči, soglasna je bila sodba njihovih ust: Kaj takega še nismo videli. Na 35 tisoč ali še več cenijo število občinstva, ki je prisostovalo sokolski prireditvi, in ni ga bilo, ki ne bi bil z zadovoljstvom odhajal s pozorišča.

Jasno je pokazal sokolski zlet v Mariboru, kolikega pomena je Sokolstvo za naš narodni razvoj. Izvežbati mora telesne pa tudi duševne sile. Telo in duh naj tekmujeta med sabo v plemenite namene. Svobodno se naj razvijata in izpopolnjujeta, odbijata vse naklepe, s katerimi bi hotel kdo ovirati naš razvoj.

To nalogo je Sokolstvo pri nas od nekdaj vršilo, jo vrši sedaj in jo misli vršiti v bodoče. Začelo se je Sokolstvo pri Čehih, od katerih je kmalu prišlo k nam Slovencem (v 60 letih). Sokoli so začeli borbo proti našemu narodnemu zatiranju, Sokoli so se v prvi vrsti in dosledno borili za naše narodne pravice, za našo narodno svobodo. Godilo se je to na Kranjskem, kjer so bile pred stoletjem podobne razmere, kakor pri nas na Štajerskem ves

enega konja posoditi. Tako je bilo že od nekdaj.“ Smolarjev se počoha za ušesi, „pa skoči ti k Kebrovim“ zapove kmetici. Ona pa je rekla: „To je čudna komedija. — Keber hoče tudi ravnokar v mesto — ti se lahko kar z njim peljaš!“ Smolar je pogledal malo debelo in potem rekel: „Da, zategadelj že, ali govoriti mi on ne sme, ker s tvojim možem ne maram govoriti, ne maram niti besedice več govoriti.“ Kmetica to svojemu možu sporoči in ta je zadovoljen pod tem pogojem: „Smolar tudi ne sme nič govoriti — s tem ne govorim celo življenje nič več — kratko, nobeden ne sme z drugim niti najmanjše besedice pregovoriti!“ To se je dognelo in potem sta oddrdrala z vozom proti mestu. Keber je kučiral in Smolar je sedel zadej v košu, tam, kamor navadno devljejo teleta ali kozle, kadar jih vozijo v mesto na prodaj. Dospevši v mesto, zavil je Keber z vozom k hotelu „pri Haložanu“ in potem sta se razšla. Keber je šel na levo k afokatu Krumauzerju, Smolar pa na desno k afokatu Gimpelkauerju. Ko sta vsak pri svojem afokatu opravila, došla sta zopet nazaj v hotel, namreč Smolar se je vsedel za peč, Keber pa za vrata in pila sta v enomer na jezo, kar se je dalo. Končno je poslal Smolar natararico za vrata h Kebrovim, ali bi ta ne hotel že domov, in ta je priki-mal. Potem sta se zopet odpeljala. Keber je kučiral, Smolar pa sedel na častno mesto, kamor se devljejo teleta, in premišljeval.

(Konec sledi.)

Pravda med Kebrom in Smolarjem.

Smolarjevi in Kebrovi so bili pravi kmetjski sosedi; oba soseda sta imela pa eno lepo dvorišče in druge take potrebne stvari za kmetijstvo skupaj; pri Smolarjevih so imeli v hlevu deset krav, dva vola in enega konja, pri Kebrovih pa svojih osem krav, nekaj svinj in dva konja, pa nobenega vola.

Zato pa so imeli enega odraslega fanta Frančeka, med tem ko so imeli pri Smolarjevih eno edino hčerko Treziko. Prav lepa Trezika sicer ni bila, pač pa je bilo pridno in ljubeznivo dekle, pa tudi Franček ni bil tako lep, kakor bi si kdo mislil, pa to nič ne boli. Ali videla sta se ta dva vendar rada in tako je bilo vse prav v redu, ker te družini sta živeli v zastopnosti in ena je pomagala drugi. — To pa je bilo tudi potrebno, ker te kmetiji sta stali v puščavi in bili ena na drugo navezani. Ali glej, prišel je hudobni sovražnik, ki je seme prepira zasejal kar čez noč in to se je godilo tako-le: Zdjaj za dvoriščem je bilo nekaj polja in tu soseda nista dobro vedela za mejaše; ali tej stvari nista dajala nobenega pomena in nista pustila se eden drugemu zameriti, to že zaradi ljubelega miru ni stroškov ne in še na misel jima in prišlo, da bi se kedaj sprla ali celo toževala.

Neko jutro na vse zgodaj je pa zapregel sosed Smolar svoja dva vola in šel plužiti,